

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIII — Nr. 226

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 4 mai 2001

SUMAR

	Pagina	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
Decizia nr. 9 din 16 ianuarie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 110 alin. (1) și ale art. 116 lit. a) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată	1-3	6-8
Decizia nr. 10 din 16 ianuarie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999 „privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România”	3-5	8-10
Decizia nr. 54 din 20 februarie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 74/1999 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/1997 privind regimul accizelor și al altor impozite indirecte, precum și ale art. 6 alin. 2 teza întâi din Legea nr. 12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite, republicată, modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 126/1998		10-12
Decizia nr. 58 din 22 februarie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală....		13-15
Decizia nr. 59 din 22 februarie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 150 și art. 152 din Codul de procedură penală		15-16
Decizia nr. 61 din 27 februarie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe		
ACTE ALE CAMEREI AUDITORILOR DIN ROMÂNIA		
Hotărârea nr. 4 din 25 aprilie 2001		

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 9 din 16 ianuarie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 110 alin. (1) și ale art. 116 lit. a) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată

Lucian Mihai — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Lucian Stângu — judecător
Florin Bucur Vasilescu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Paula C. Pantea — procuror
Maria Bratu — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 109 alin. (1) și ale art. 115 lit. a) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, excepție ridicată de Gheorghe Popescu în Dosarul nr. 1.590/1999 al Curții de Apel București — Secția de contencios administrativ.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 19 decembrie 2000, fiind consemnate în încheierea din

acea dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea a amânat pronunțarea la data de 16 ianuarie 2001.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 15 februarie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 1.590/1999, **Curtea de Apel București — Secția de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 109 alin. (1) și ale art. 115 lit. a) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată**, excepție ridicată de Gheorghe Popescu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că dispozițiile art. 109 alin. (1) și ale art. 115 lit. a) din Legea nr. 94/1992 contravin dispozițiilor art. 130, 131 și 139 din Constituție, întrucât potrivit acestor prevederi „toți procurorii, indiferent unde își exercită atribuțiile, pe lângă instanțe, Curtea Constituțională, Curtea de Conturi etc. — trebuie să-și desfășoare activitatea potrivit principiului controlului ierarhic și așa cum justiția se realizează prin instanțe judecătorești în frunte cu Curtea Supremă de Justiție și procurorii nu pot avea decât o unică subordonare față de procurorul general de pe lângă Curtea Supremă de Justiție și sub autoritatea ministrului justiției“. În concluzie se arată că „propunerea de numire a procurorilor nu poate aparține Plenului Curții de Conturi tocmai pentru a se evita ingerința acestuia într-un domeniu în care nu are competență“.

Curtea de Apel București — Secția de contencios administrativ, exprimându-și opinia asupra excepției de neconstituționalitate ridicate, arată că aceasta nu este întemeiată. Instanța apreciază că textele constituționale invocate de autorul excepției „reglementează rolul Ministerului Public și consacră — ca și Statutul procurorilor — reguli privind procurorii constituiți în parchete“, aceștia fiind „alții decât procurorii financiari, care intră în compunerea Curții de Conturi“.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a Curții Constituționale a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Președintele Camerei Deputaților, în punctul său de vedere, arată că textele legale criticate privesc modurile în care ia naștere și încetează mandatul de procuror financiar, „fără ca astfel să fie afectate în vreun mod natura Curții de Conturi și competența ce i-a fost rezervată de Constituție“. În continuare se arată că prin Decizia nr. 11 din 15 februarie 1995 Plenul Curții Constituționale a statuat că instanțele Curții de Conturi nu fac parte din sistemul autorității judecătorești, iar prin Decizia nr. 64/1994 instanța constituțională a statuat că activitatea jurisdicțională a Curții de Conturi este de natură administrativă. În consecință Curtea de Conturi este o autoritate publică distinctă, având un statut constituțional propriu. Faptul că Legea nr. 94/1992 prevede calitatea de procuror financiar nu poate duce la concluzia că această categorie de funcționari publici ar putea fi inclusă în categoria procurorilor subordonați Ministerului Public. Or, conchide președintele Camerei Deputaților, „față de poziția rezervată de Constituție Ministerului Public și Curții de Conturi, numai Legea fundamentală ar fi putut, eventual, să stabilească acele conexiuni invocate în cadrul excepției de neconstituționalitate“.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că, potrivit art. 139 din Constituție și Legii nr. 94/1992, Curtea de Conturi este organizată și funcționează ca o structură auto-

nomă care nu face parte din autoritatea judecătorească și, în consecință, textele constituționale, de strictă interpretare, care se referă la judecători și procurori, nu pot fi extinse la judecătorii și procurorii financiari care funcționează în cadrul Curții de Conturi sau pe lângă această Curte. Așa fiind, procurorii financiari nu fac parte din Ministerul Public. De altfel ministrul justiției, care este membru al Guvernului, nu ar putea controla activitatea procurorilor financiari, întrucât aceasta se exercită în legătură cu atribuțiile de control ale Curții de Conturi, care privesc executarea bugetului Guvernului. În final în punctul de vedere al Guvernului se consideră că, întrucât Curtea de Conturi funcționează pe lângă Parlament, nu s-ar putea ca un membru al Guvernului să controleze o parte din activitatea desfășurată de această instituție, deoarece s-ar încălca și principiul separației puterilor în stat.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Prin Încheierea din 15 aprilie 2000 Curtea de Apel București — Secția de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 109 alin. (1) și ale art. 115 lit. a) din Legea nr. 94/1992.

Cu privire la excepția ridicată Curtea constată că, în temeiul art. 11 din Legea nr. 204 din 28 decembrie 1999 pentru modificarea și completarea Legii nr. 94/1992 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 646 din 30 decembrie 1999), Legea nr. 94/1992 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 16 martie 2000, dându-se articolelor o nouă numerotare. Astfel art. 109 alin. (1) a devenit art. 110 alin. (1), iar art. 115 lit. a) a devenit art. 116 lit. a). De aceea, având în vedere că sesizarea Curții a fost făcută anterior republicării Legii nr. 94/1992, Curtea urmează să se pronunțe asupra dispozițiilor art. 110 alin. (1) și ale art. 116 lit. a), al căror conținut este următorul:

— Art. 110 alin. (1): „*Procurorul general financiar și procurorii financiari sunt numiți pe termen de 6 ani prin decret al Președintelui României, la propunerea plenului Curții de Conturi.*“;

— Art. 116 lit. a): „*Mandatul de membru al Curții de Conturi, de judecător și de procuror financiar încetează:*

a) la expirarea termenului pentru care a fost numit sau în caz de demisie, de pierdere a drepturilor electorale, de excludere de drept ori de deces;“.

Textele constituționale invocate sunt următoarele:

— Art. 130: „(1) *În activitatea judiciară, Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor.*

(2) *Ministerul Public își exercită atribuțiile prin procurori constituiți în parchete, în condițiile legii.*“

— Art. 131: „(1) *Procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției.*

(2) *Funcția de procuror este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.*“;

— Art. 139: „(1) *Curtea de Conturi exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întreținere a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public. În condițiile legii, Curtea exercită și atribuții jurisdicționale.*

(2) *Curtea de Conturi prezintă anual Parlamentului un raport asupra conturilor de gestiune ale bugetului public național din exercițiul bugetar expirat, cuprinzând și neregulile constatate.*

(3) *La cererea Camerei Deputaților sau a Senatului, Curtea de Conturi controlează modul de gestionare a resurselor publice și raportează despre cele constatate.*

(4) *Membrii Curții de Conturi, numiți de Parlament, sunt independenți și inamovibili, potrivit legii. Ei sunt supuși incompatibilităților prevăzute de lege pentru judecători.*“

Autorul excepției consideră că dispozițiile criticate din Legea nr. 94/1992, republicată, contravin prevederilor constituționale ale art. 130, 131 și 139 menționate, întrucât aceste prevederi sunt singurele care se referă la activitatea procurorilor. Astfel fiind, în opinia sa toți procurorii, indiferent unde își desfășoară activitatea, „nu pot avea decât o unică subordonare față de procurorul general de pe lângă Curtea Supremă de Justiție și sub autoritatea ministrului justiției“.

Examinând susținerile autorului excepției de neconstituționalitate, Curtea Constituțională reține că prin Decizia Plenului nr. II din 15 februarie 1995, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 47 din 13 martie 1995, s-a statuat că instanțele Curții de Conturi nu sunt instanțe judecătorești, acestea neînfăptuind justiția, deoarece art. 139 din Constituție prevede la alin. (1) că, în condițiile legii, Curtea de Conturi exercită și atribuții jurisdicționale. În același sens este și Decizia Curții Constituționale nr. 64 din 2 iunie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 12 iulie 1994, prin care s-a statuat că activitatea de jurisdicție a instanțelor Curții de Conturi este aceea a unui organ de jurisdicție administrativă.

Întrucât instanțele Curții de Conturi nu fac parte din sistemul autorității judecătorești procurorii financieri nu pot fi incluși în sfera Ministerului Public. Atribuțiile acestora sunt diferite de atribuțiile procurorilor din justiție. Subordonarea ierarhică este, tot astfel, diferită, nefiind de conceput ca un organ dintr-un sistem să se subordoneze organelor dintr-un alt sistem.

Împrejurarea că textele constituționale se referă numai la procurorii din sistemul autorității judecătorești nu poate conduce la concluzia că, de vreme ce ulterior Legea nr. 94/1992 a creat și o altă categorie de procurori — la care Constituția nu se referă atunci când reglementează Curtea de Conturi —, acești din urmă procurori fac parte în mod necesar din organizarea la care Legea fundamentală a înțeles să se refere.

Așadar considerațiile dezvoltate de autorul excepției în sprijinul acesteia nu pot fi reținute.

Pentru motivele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 110 alin. (1) și ale art. 116 lit. a) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, excepție ridicată de Gheorghe Popescu în Dosarul nr. 1.590/1999 al Curții de Apel București — Secția de contencios administrativ.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 ianuarie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 10

din 16 ianuarie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999 „privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România“

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Mihai Paul Cotta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999 „privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România“, excepție ridicată de Universitatea „Politehnica“ din Timișoara în Dosarul nr. 8.213/2000 al Judecătoriei Timișoara.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 19 decembrie 2000 și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a

delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 16 ianuarie 2001.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 30 mai 2000 **Judecătoria Timișoara a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România**, excepție ridicată de Universitatea „Politehnica” din Timișoara în Dosarul nr. 8.213/2000 al Judecătoriei Timișoara, având ca obiect judecarea acțiunii civile introduse de Episcopia Romano-Catolică Timișoara împotriva pârâților Universitatea „Politehnica” din Timișoara și Consiliul Local Timișoara, pentru rectificarea Cărții funciare nr. 13.144 Timișoara.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999 contravin dispozițiilor art. 114 alin. (4), ale art. 41 alin. (1) și (2), precum și ale art. 135 alin. (6) din Constituție, întrucât nu a existat o situație obiectivă excepțională care să justifice intervenția Guvernului în sfera de competență a legislativului sau pentru „evitarea riscurilor determinate de situații excepționale”, iar măsura de restituire a imobilului prevăzut la poziția nr. 20 din anexa la ordonanță încalcă „grav dreptul de proprietate al Universității «Politehnica» din Timișoara, drept dobândit în baza Legii nr. 84/1995”. Autorul excepției de neconstituționalitate mai susține că în mod eronat la nr. crt. 20 din anexa la ordonanță ca titular al dreptului de proprietate a fost trecut statul român, ignorându-se Legea nr. 84/1995, astfel că în realitate măsura de restituire apare ca „o naționalizare, expropriere, trecere silită în proprietatea statului a unor bunuri proprietate privată legal dobândite, fără a avea vreun temei legal”. Se invocă totodată în motivarea excepției de neconstituționalitate și dispozițiile art. 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, conform cărora „*Nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa*”, precum și Protocolul adițional nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Judecătoria Timișoara, exprimându-și opinia asupra excepției de neconstituționalitate, consideră, în legătură cu susținerea potrivit căreia prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999 contravin dispozițiilor art. 41 alin. (1) din Constituție, că excepția este neîntemeiată. În ceea ce privește susținerea că ar fi fost încălcate dispozițiile art. 114 alin. (4) din Constituție, instanța apreciază că motivul invocat privind „caracterul de urgență și de necesitate a unor astfel de ordonanțe este relativ interpretabil”.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În susținerea opiniei sale Guvernul arată că a recurs la adoptarea ordonanței de urgență pentru motivele prezentate în nota de fundamentare a proiectului, „fiind în măsură să aprecieze, potrivit Deciziei nr. 65/1995 a Curții Constituționale, motivele care legitimează constituțional adoptarea ordonanței de urgență în temeiul dispozițiilor art. 114 alin. (4) din Constituție care prevăd că Guvernul, în cazuri excepționale, poate adopta ordonanțe de urgență”.

În ceea ce privește cel de-al doilea motiv de neconstituționalitate, privind încălcarea dispozițiilor art. 41 alin. (1) și (2) și ale art. 135 alin. (6) din Constituție, Guvernul apreciază, referindu-se și la Decizia nr. 234/1999 a Curții

Constituționale, că, „dacă imobilul prevăzut la poziția 20 din anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999 nu se află în proprietatea statului, dispozițiile acestei ordonanțe de urgență [...] apar neconstituționale [...]”.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999 „privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România”, cu referire la nr. crt. 20 din anexa la această ordonanță, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 266 din 10 iunie 1999.

Conform art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999, „*Imobilele, compuse din construcții împreună cu terenul aferent, respectiv terenurile intravilane libere, cuprinse în anexa care face parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență, care au aparținut comunităților (organizații, culte religioase) cetățenilor aparținând minorităților naționale din România și au fost trecute după anul 1940 în proprietatea statului român prin măsuri de constrângere, confiscare, naționalizare sau manevre dolosive, se restituie titularilor sau succesorilor acestora*”. În anexa la ordonanța de urgență, la care art. 1 face trimitere, la nr. crt. 20 se prevede: la coloana „*Adresa imobilului*” — „*Timișoara, Piața Horațiu nr. 1, județul Timiș*”; la coloana „*Actul de proprietate*” — „*Extras C.F. nr. 23.431, nr. topo 1.204/1, 1.204/2*”; la coloana „*Titularul actual al dreptului de proprietate*” — „*Statul român*”; la coloana „*Destinația inițială a imobilului*” — „*Liceul Teoretic Romano-Catolic*”; la coloana „*Folosința actuală a imobilului*” — „*Este folosit parțial de către Facultatea de Electrotehnică*”; la coloana „*Actul în baza căruia imobilul a intrat în proprietatea statului*” — „*Decretul nr. 176/1948*”, iar la coloana „*Observații*” — „*În clădire funcționează și o școală romano-catolică*”.

Se susține că aceste prevederi contravin dispozițiilor art. 41 alin. (1) și (2), ale art. 114 alin. (4) și ale art. 135 alin. (6) din Constituție, care au următorul cuprins:

— art. 41 alin. (1) și (2): „*(1) Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege.*

(2) Proprietatea privată este ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular. Cetățenii străini și apatrizii nu pot dobândi dreptul de proprietate asupra terenurilor.”;

— art. 114 alin. (4): „*În cazuri excepționale, Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență. Acestea intră în vigoare numai după depunerea lor spre aprobare la Parlament. Dacă Parlamentul nu se află în sesiune, el se convoacă în mod obligatoriu.*”;

— art. 135 alin. (6): „*Proprietatea privată este, în condițiile legii, inviolabilă.*”

Autorul excepției susține în esență că imobilul de la nr. crt. 20 din anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999 este proprietatea sa și deci Guvernul nu putea să dispună prin ordonanță de urgență restituirea către fostul proprietar a unui bun care nu îi aparținea. Pe de altă parte se arată că în cauză nu erau întrunite nici condițiile prevăzute la art. 114 alin. (4) din Constituție pentru emiterea ordonanței de urgență, întrucât „nu a existat o situație

excepțională care să justifice intervenția Guvernului în sfera de competență a legislativului“ și nici „necesitatea luării unei măsuri cu caracter de urgență care să reclame înlăturarea sau evitarea riscurilor determinate de situații excepționale“.

I. În legătură cu critica potrivit căreia Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999 contravine dispozițiilor art. 41 alin. (1) și (2) din Constituție, Curtea observă că susținerea autorului excepției, care își întemeiază dreptul de proprietate pe dispozițiile Legii învățământului nr. 84/1995, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 606 din 10 decembrie 1999, cu modificările și completările ulterioare, este contrară prevederilor anexei la Ordonanța de urgență nr. 83/1999. Astfel, la nr. crt. 20 din anexa la ordonanță, în coloana „*Titularul actual al dreptului de proprietate*“ este menționat „*Statul român*“, iar nu Universitatea „Politehnica“ din Timișoara, iar în coloana „*Actul în baza căruia a intrat în proprietatea statului*“ este indicat „*Decretul nr. 176/1948*“.

Curtea constată că, deși din actele dosarului nu rezultă că s-ar fi invocat ca temei al dreptului de proprietate prețins un anumit text din Legea nr. 84/1995, autorul excepției de neconstituționalitate înțelege să se prevaleze de dispozițiile art. 166 alin. (4) din această lege, dispoziții potrivit cărora „*Baza materială a instituțiilor de învățământ superior de stat este de drept proprietatea acestora [...]*“, precum și de dispozițiile art. 166 alin. (2) din lege, conform cărora „*[...] baza materială a învățământului cuprinde: spații pentru procesul de învățământ și cercetare științifică [...]*“.

Potrivit dispozițiilor art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, „*În exercitarea controlului, Curtea Constituțională se pronunță numai asupra problemelor de drept, fără a putea modifica sau completa prevederea legală supusă controlului. De asemenea, Curtea Constituțională nu se poate pronunța asupra modului de interpretare și aplicare a legii, ci numai asupra înțelesului său contrar Constituției*“.

În speță însă solicitarea autorului excepției de neconstituționalitate are ca obiect constatarea de către Curtea Constituțională a unei stări de fapt, ceea ce nu intră în competența jurisdicției constituționale.

Totuși Curtea observă că după sesizarea sa a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 206 din 15 noiembrie 2000 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995 (ordonanță publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 594 din 22 noiembrie 2000), care, prin art. 1 pct. 3, a introdus la art. 166 alineatul (4)⁶ având următorul cuprins: „*Terenurile și clădirile preluate în mod abuziv de stat după data de 4 septembrie 1940 de la persoane fizice sau juridice fac parte din domeniul privat al statului în condițiile legii și pot face obiectul unor acte normative de restituire*“.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 12, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999 „privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România“, excepție ridicată de Universitatea „Politehnica“ din Timișoara în Dosarul nr. 8.213/2000 al Judecătoriei Timișoara.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 ianuarie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Mihai Paul Cotta

II. Referitor la critica prin care se invocă neîndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 114 alin. (4) din Constituție la emiterea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999, Curtea Constituțională constată că în Nota de fundamentare care însoțește ordonanța caracterul de urgență este justificat prin starea imobilelor la care ordonanța se referă, care sunt fie „într-o fază avansată de degradare“, fie „susceptibile a fi privatizate“, iar pe de altă parte, se invocă obligațiile asumate de România, printre care este și cea a restituirii bunurilor comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale. Totodată în Nota de fundamentare se menționează că „până la reglementarea generală a situației prin lege, așa cum acest lucru a fost afirmat și în cadrul lucrărilor sesiunii de primăvară a anului 1997 a Adunării Parlamentare a Consiliului European, Guvernul și-a propus să restituie câteva clădiri cu valoare simbolică, așa cum a procedat și cu unele imobile aparținând comunității evreiești, prin Legea nr. 140/1997 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/1997, respectiv prin Ordonanța de urgență nr. 13/1998“.

În legătură cu această din urmă precizare referitoare la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/1998 „privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România“ (având un obiect asemănător cu cel al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999), Curtea Constituțională s-a mai pronunțat, și anume prin Decizia nr. 234 din 20 decembrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 149 din 11 aprilie 2000. Cu acel prilej Curtea, respingând excepția de neconstituționalitate, a reținut, referitor la nerespectarea condițiilor prevăzute la art. 114 alin. (4) din Constituție, că „elementele cuprinse în Nota de fundamentare a ordonanței, coroborate cu faptul notoriu al întâzierii măsurilor reparatorii pentru imobilele preluate abuziv de regimul dictaturii comuniste, sunt de natură să justifice emiterea acestei ordonanțe de urgență, în condițiile prevăzute la art. 114 alin. (4) teza întâi din Constituție“.

Aceste considerente își păstrează valabilitatea și în cazul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999, la care se referă cauza de față, deoarece, pe de o parte, obiectul celor două ordonanțe este asemănător, iar pe de altă parte, nu au intervenit elemente noi care să determine schimbarea acestei soluții.

De altfel la aceeași soluție de respingere a excepției de neconstituționalitate se ajunge și pe baza argumentelor înfățișate în opinia separată formulată la Decizia Curții Constituționale nr. 15 din 25 ianuarie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 267 din 14 iunie 2000, opinie pe care autorii acesteia o mențin și în cauza de față.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 54

din 20 februarie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 74/1999 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/1997 privind regimul accizelor și al altor impozite indirecte, precum și ale art. 6 alin. 2 teza întâi din Legea nr. 12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite, republicată, modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 126/1998

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 74/1999 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/1997 privind regimul accizelor și al altor impozite indirecte, precum și ale art. 6 alin. 2 teza întâi din Legea nr. 12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite, republicată, modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 126/1998, excepție ridicată de Societatea Comercială „Roșculescu & Magda” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 12.552/1999 al Judecătoriei Sectorului 5 București.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției ca fiind nefondată, deoarece apreciază că dispozițiile legale criticate nu contravin art. 41 alin. (1) și (7), art. 107 alin. (3) și art. 114 alin. (2) din Constituție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 5 septembrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 12.552/1999, **Judecătoria Sectorului 5 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 74/1999 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/1997 privind regimul accizelor și al altor impozite indirecte, precum și ale art. 6 alin. 2 teza întâi din Legea nr. 12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite, republicată, modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 126/1998**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Roșculescu & Magda” — S.R.L. din București într-o cauză având ca obiect contestația formulată de aceasta împotriva procesului-verbal de contravenție întocmit de Garda financiară — Secția București la data de 13 octombrie 1999.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 74/1999 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/1997 privind regimul accizelor și al altor impozite indirecte sunt neconstituționale în raport cu prevederile art. 107 alin. (3) și ale art. 114 alin. (2) din Constituție, iar dispozițiile art. 6 alin. 2 teza întâi din Legea

nr. 12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite, republicată, modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 126/1998, sunt neconstituționale față de dispozițiile art. 41 alin. (1) și (7) din Constituție. Astfel se arată că art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 74/1999, care abrogă alin. 7 al art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/1998 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/1997 privind regimul accizelor și al altor impozite indirecte, astfel cum a fost aprobată prin Legea nr. 148/1999, este neconstituțional, întrucât această din urmă lege „este ulterioară legii de abilitare” (Legea nr. 140/1999) și „Guvernul nu poate fi delegat să modifice o lege care nu era în vigoare la momentul abilitării sale”. Se apreciază că în felul acesta se încalcă dispozițiile art. 107 alin. (3) și ale art. 114 alin. (2) din Constituție prin depășirea „domeniului de abilitare stabilit în mod expres prin legea de abilitare”.

În ceea ce privește dispozițiile art. 6 alin. 2 teza întâi din Legea nr. 12/1990, republicată, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța Guvernului nr. 126/1998, se susține că acestea încalcă dispozițiile art. 41 alin. (1) și (7) din Constituție, întrucât dispun confiscarea sumelor rezultate din vânzarea mărfurilor a căror proveniență nu poate fi dovedită.

Judecătoria Sectorului 5 București, exprimându-și opinia, consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Cu privire la dispozițiile art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 74/1999 se apreciază că, în temeiul art. 1 lit. D pct. 9 din Legea nr. 140/1999, Guvernul a fost abilitat să modifice și să completeze Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/1997 și în consecință „a putut să abroge art. III alin. 7 din Legea nr. 148/1999, deși aceasta din urmă este ulterioară legii de abilitare, tocmai datorită faptului că Legea nr. 148/1999 nu este un act normativ distinct, ci unul prin care se modifică Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/1997”. Referitor la susținerea de neconstituționalitate a prevederilor art. 6 alin. 2 teza întâi din Legea nr. 12/1990, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 126/1998, se arată că prin Decizia nr. 300 din 1 iulie 1997 Curtea Constituțională a constatat că aceste dispoziții legale sunt constituționale. Se apreciază că textul criticat nu și-a schimbat sensul ca urmare a modificării sale prin Ordonanța Guvernului nr. 126/1998. Aceasta deoarece modificarea privește înlocuirea termenului „beneficii” cu termenul „venituri”, ce are un înțeles mai larg și cuprinde totalitatea sumelor obținute prin efectuarea de acte și fapte de comerț ilicite, așa cum sunt prevăzute la art. 1 din lege.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 74/1999 nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 107 alin. (3) și ale art. 114 alin. (2), deoarece prin textul criticat s-a modificat Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/1997 în forma în care acesta era în vigoare la data adoptării Ordonanței Guvernului nr. 74/1999, iar nu la data la care a intrat în vigoare legea de abilitare. În aceste condiții abrogarea unei dispoziții din cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/1997 nu constituie o depășire a domeniului de abilitare prevăzut la art. 1 lit. D pct. 9 din Legea nr. 140/1999. În ceea ce privește dispozițiile art. 6 alin. 2 teza întâi din Legea nr. 12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite, cu modificările și completările ulterioare, se apreciază că acestea constituie o aplicare legală a dispozițiilor art. 41 alin. (8) din Constituție, care prevăd că bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni sau contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii. Se invocă jurisprudența Curții Constituționale în materie.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor și concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 74/1999 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/1997 privind regimul accizelor și al altor impozite indirecte („*Alineatul 7 al articolului III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/1998 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/1997 privind regimul accizelor și al altor impozite indirecte, astfel cum a fost aprobată prin Legea nr. 148/1999, se abrogă*”), precum și cele ale art. 6 alin. 2 teza întâi din Legea nr. 12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite, republicată și modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 126/1998 („*Veniturile obținute ilicit de persoanele fizice sau juridice din activitățile prevăzute la art. 1, precum și încasările în întregime din vânzarea mărfurilor a căror proveniență nu este dovedită se confiscă și se fac venit la bugetul administrației publice centrale*”).

Autorul excepției consideră, în esență, că aceste dispoziții legale contravin art. 41 alin. (1) și (7), art. 107 alin. (3) și art. 114 alin. (2) din Constituție, care prevăd:

— Art. 41 alin. (1) și (7): „(1) Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege. [...]”

(7) *Averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.*”;

— Art. 107 alin. (3): „Ordonanțele se emit în temeiul unei legi speciale de abilitare, în limitele și în condițiile prevăzute de aceasta.”;

— Art. 114 alin. (2): „Legea de abilitare va stabili, în mod obligatoriu, domeniul și data până la care se pot emite ordonanțe.”

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea Constituțională constată că aceasta este neîntemeiată și, în consecință, urmează să fie respinsă.

I. O primă critică de neconstituționalitate privește dispozițiile art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 74/1999 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/1997 privind regimul accizelor și al altor impozite indirecte.

Sub acest aspect Curtea Constituțională constată că, potrivit art. 57 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 27/2000 privind regimul produselor supuse accizelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 42 din 31 ianuarie 2000, începând cu data de 15 februarie 2000, „*se abrogă prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/1999 privind regimul accizelor și al altor impozite indirecte, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 380 din 29 decembrie 1997, aprobată și modificată prin Legea nr. 196/1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 417 din 5 noiembrie 1998, cu modificările și completările ulterioare*”.

Rezultă că pe aceeași dată (15 februarie 2000) se abrogă și dispozițiile art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 74/1999 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/1997 și care formează obiectul acestei excepții de neconstituționalitate, cu care Curtea Constituțională a fost sesizată prin Încheierea din 5 septembrie 2000, pronunțată de Judecătoria Sectorului 5 București în Dosarul nr. 12.552/1999.

În consecință, având în vedere dispozițiile art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, dispoziții potrivit cărora aceasta „*decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, de care depinde soluționarea cauzei*”, precum și în temeiul alin. (6) teza întâi al aceluiași articol, care dispune că „*[...] excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. (1) [...]*”, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 74/1999 urmează să fie respinsă, ca fiind inadmisibilă.

II. Cea de-a doua critică de neconstituționalitate privește dispozițiile art. 6 alin. 2 teza întâi din Legea nr. 12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite, dispoziții modificate prin art. 1 pct. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 126/1998 pentru modificarea Legii nr. 12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite. Autorul excepției de neconstituționalitate apreciază că teza întâi din acest text de lege, care în redactarea modificată prevede că „*Veniturile obținute ilicit de persoanele fizice sau juridice din activitățile prevăzute la art. 1 [...] se confiscă și se fac venit la bugetul administrației publice centrale*”, contravine prevederilor constituționale ale art. 41 alin. (1) („*Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege.*”) și ale alin. (7) din același articol („*Averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.*”).

Examinând această susținere, Curtea constată că în speță confiscarea nu este urmarea faptului că bunurile au fost dobândite ilicit, ci a faptului că ea a rezultat din săvârșirea contravenției prevăzute de art. 1 lit. a) din Legea nr. 12/1990, republicată, contravenție constând în efectuarea de acte de comerț fără îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege, iar art. 6 alin. 1 din lege, în redactarea modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 126/1998, prevede că „*Mărfurile sau produsele care au servit sau au fost destinate să servească la săvârșirea vreuneia dintre faptele*

prevăzute la art. 1 lit. a), b), d), e), g) și j), dacă sunt ale contravenientului sau ale agentului economic, precum și sumele de bani și lucrurile dobândite prin săvârșirea contravenției se confiscă și se valorifică în condițiile legii, contravaloarea lor făcându-se venit la bugetul administrației publice centrale". În sensul acestor dispoziții alin. 2 din același articol stabilește preluarea la bugetul administrației publice centrale a beneficiilor obținute în mod ilicit de către persoanele fizice și juridice din activitățile prevăzute la art. 1 din Legea nr. 12/1990, republicată, precum și a încasărilor din vânzarea mărfurilor a căror proveniență nu este dovedită. Prin urmare, legea dispune nu numai confiscarea beneficiilor, ci și a încasărilor din vânzarea mărfurilor a căror proveniență nu poate fi dovedită, tocmai pentru că acestea au servit la săvârșirea contravenției.

Pentru aceste considerente Curtea nu poate reține existența unei contrarietăți între textul de lege criticat și dispozițiile constituționale invocate.

De altfel, în același sens a statuat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 17 din 29 ianuarie 1997,

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (3) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

I. Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 74/1999 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/1997 privind regimul accizelor și al altor impozite indirecte, excepție ridicată de Societatea Comercială „Roșculescu & Magda” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 12.552/1999 al Judecătoarei Sectorului 5 București.

II. Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 6 alin. 2 teza întâi din Legea nr. 12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite, republicată, modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 126/1998, excepție ridicată de același autor în același dosar.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 20 februarie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 58

din 22 februarie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Cristina Radu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură

penală, excepție ridicată de Ovidiu Răzvan Savaliuc în Dosarul nr. 136/2000 al Judecătoarei Târgoviște.

La apelul nominal se constată lipsa autorului excepției și a părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, considerând că dispozițiile art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală, referitoare la punerea în mișcare a acțiunii penale la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, nu contravin prevederilor art. 16 alin. (1) și ale art. 22 din Constituție, deoarece nu sunt încălcate nici principiul egalității în drepturi a cetățenilor în fața legii și a autorităților publice și nici

dreptul la viață și la integritate fizică și psihică ale inculpatului, autor al excepției. Se mai arată că textul de lege criticat nu conține dispoziții care îngrădesc libertatea de exprimare, garantată în art. 30 din Constituție, sau de natură a impieta asupra prezumției de nevinovăție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 30 octombrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 136/2000, **Judecătoria Târgoviște a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Ovidiu Răzvan Savaliuc.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că art. 279 din Codul de procedură penală, reglementând punerea în mișcare a acțiunii penale numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede că este necesară o asemenea plângere, „intră în contradicție flagrantă cu art. 16 din Constituție ce statuează egalitatea cetățenilor în fața legii, acordând anumitor persoane pretins vătămate privilegiul de a dispune asupra punerii/nepunerii în mișcare a acțiunii penale, cu art. 22 din Legea fundamentală, ce statuează asupra dreptului oricărei persoane la integritatea psihică, garantată de stat, dar și cu art. 30, care consacră libertatea de exprimare, impietând și asupra prezumției de nevinovăție [art. 23 alin. (8) din Constituție]”. Se mai arată că dispozițiile legale criticate permit „abuzul de drept”, întrucât se creează cadrul ca „ori de câte ori o persoană ce se consideră lezată de informațiile transmise prin mijloace de comunicare în masă să introducă o plângere prealabilă prin care se pune automat în mișcare acțiunea penală, deci un cetățean are posibilitatea de a face ca un altul să devină parte în procesul penal, să dobândească calitatea de inculpat ori de câte ori dorește, prin simpla introducere a unei plângeri prealabile”. În opinia autorului excepției „drepturile procesuale ale «victimelor» sunt mult mai largi decât ale făptuitorului sau presupusului făptuitor”, iar prezumția de nevinovăție este afectată „pentru că nu se poate refuza punerea în mișcare a acțiunii penale chiar dacă nu există temeiuri sau probe de vinovăție”.

Judecătoria Târgoviște, exprimându-și opinia, apreciază că excepția ridicată nu este întemeiată, întrucât dispoziția legală criticată „sub aspectul dreptului procesual penal reprezintă un mod special de sesizare a organelor judiciare, și cum lipsa ei împiedică punerea în mișcare și exercitarea acțiunii penale pentru infracțiunea dedusă judecătii, aceasta ar aduce atingere dreptului însuși de petiționare, prevăzut de Constituție”.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Președintele Camerei Deputaților, în punctul său de vedere, apreciază că dispozițiile art. 279 din Codul de procedură penală sunt constituționale. În motivare se arată că art. 16 din Constituție prevede egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, iar în același timp, conform art. 21 din Constituție, „Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime”. În ceea ce privește pretinsa încălcare a prevederilor art. 30 alin. (1) din Constituție, se arată că „aceste prevederi trebuie interpretate în corelație cu alin. (6) al aceluiași articol, care precizează că libertatea de exprimare nu poate prejudicia

demnitatea și nici dreptul la imagine al persoanei”. În legătură cu susținerea autorului excepției referitoare la atingerea adusă prezumției de nevinovăție, se consideră că „învinuitul sau inculpatul nu este obligat să probeze nevinovăția sa, iar în cazul când există probe de vinovăție, acesta are dreptul să probeze lipsa lor de temeinicie”.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 din Codul de procedură penală este nefondată, întrucât aceste dispoziții nu încalcă dreptul la viață, la integritate fizică și la integritate psihică, prevăzut la art. 22 din Constituție. În motivarea acestei aprecieri se arată că „activitatea procesuală care se desfășoară după punerea în mișcare a acțiunii penale de către organele judiciare competente este cea de drept comun. Prin urmare, are loc fie o cercetare în faza de urmărire penală, fie o cercetare judecătorească. În ambele situații persoana inculpată are la dispoziție suficiente garanții pentru a-și asigura dreptul la apărare, pentru a combate acuzațiile ce i se aduc, inclusiv prin exercitarea căilor de atac”. În ceea ce privește pretinsa încălcare a prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție, în punctul de vedere al Guvernului se arată că „se dă o interpretare eronată principiului egalității în fața legii, în vădită contradicție cu modul în care a statuat Curtea Constituțională în nenumărate decizii”. În acest sens se invocă Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1/1994.

Președintele Senatului nu a transmis punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Prin încheierea instanței de judecată Curtea a fost sesizată cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a art. 279 din Codul de procedură penală. Din cuprinsul motivării excepției rezultă însă că în realitate obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, în exclusivitate, dispozițiile alin. 1 al art. 279 din Codul de procedură penală, care au următorul conținut: „*Punerea în mișcare a acțiunii penale se face numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede că este necesară astfel de plângere.*”

Textele constituționale, invocate de autorul excepției ca fiind încălcate, sunt:

– Art. 16 alin. (1): „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*”;

– Art. 22 alin. (1): „*Dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică ale persoanei sunt garantate.*”;

– Art. 23 alin. (8): „*Până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, persoana este considerată nevinovată.*”;

– Art. 30 alin. (1): „*Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public sunt inviolabile.*”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că asupra alin. 1 al art. 279 din Codul de procedură penală Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia

nr. 162 din 21 septembrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 544 din 2 noiembrie 2000, statuând în sensul constituționalității acestor dispoziții legale. Cu acel prilej Curtea Constituțională a reținut: „Condiționarea punerii în mișcare a acțiunii penale de existența plângerii prealabile a persoanei vătămate reprezintă o excepție de la regula generală a oficialității procesului penal, înscrisă în art. 2 alin. 2 din Codul de procedură penală.” Aceste reglementări sunt de natură procedurală, iar, potrivit prevederilor art. 125 alin. (3) din Constituție, „Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege”. Calitatea procesuală de inculpat este definită în art. 23 din Codul de procedură penală, potrivit căruia „Persoana împotriva căreia s-a pus în mișcare acțiunea penală este parte în procesul penal și se numește inculpat”. Această calitate de inculpat nu reprezintă o prejudecare a cauzei și nu răstoarnă prezumția de nevinovăție prevăzută la art. 23 alin. (8) din Constituție, iar textul de lege criticat „nu contravine nici prevederilor art. 22 alin. (1) din Constituție, referitoare la garantarea dreptului la viață, precum și a dreptului la integritatea fizică și psihică ale persoanei, deoarece în mod evident nu conține dispoziții de natură să aducă atingere acestor drepturi fundamentale ale omului, obiectul reglementării sale constituindu-l doar procedura de punere în mișcare a acțiunii penale numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede că este necesară o astfel de plângere”.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ovidiu Răzvan Savaliuc în Dosarul nr. 136/2000 al Judecătorei Târgoviște.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 22 februarie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Cristina Radu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 59

din 22 februarie 2001

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 150 și art. 152
din Codul de procedură penală**

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Mihai Paul Cotta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 150 și art. 152 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ioan Cenean în Dosarul nr. 4.759/2000 al Tribunalului Cluj — Secția penală.

La apelul nominal lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, deoarece prevederile criticate nu contravin principiului constituțional al

dreptului la apărare, acestea asigurând toate drepturile și garanțiile procesuale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 4 octombrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 4.759/2000, **Tribunalul Cluj — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 150 alin. 1 și 2 și art. 152 din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Ioan Cenean, inculpat recurent într-o cauză având ca obiect judecarea recursului declarat împotriva unei sentințe prin care i s-a respins plângerea formulată împotriva ordonanței Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj.

În motivarea excepției de neconstituționalitate s-a susținut că prevederile art. 150 alin. 1 și 2 și ale art. 152 din Codul de procedură penală sunt neconstituționale, deoarece contravin dispozițiilor art. 24 din Constituție, care, consacrand dreptul la apărare, stabilesc faptul că învinuitul sau inculpatul are dreptul la un apărător în tot cursul procesului, fără nici o restricție. Textele criticate încalcă dreptul la apărare în măsura în care se interpretează în sensul că în situațiile prevăzute de lege măsura arestării preventive ar putea fi luată și în absența apărătorului. Se invocă pentru comparație Legea franceză din 8 februarie 1995, care prevede că prezența unui apărător trebuie asigurată cu atât mai mult în procedurile care se desfășoară în lipsa inculpatului decât în cele efectuate în prezența acestuia. Se susține, de asemenea, că dispozițiile criticate contravin și prevederilor art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privitoare la dreptul la apărare și la dreptul la un proces echitabil, text care este aplicabil nu numai în faza de judecată, dar și în faza urmăririi penale.

Tribunalul Cluj — Secția penală, exprimându-și opinia, consideră că dispozițiile art. 150 alin. 1 și 2 și ale art. 152 din Codul de procedură penală, privitoare la procedura de arestare a inculpatului, „sunt neconstituționale în cazul în care se încalcă dreptul la apărare al inculpatului, față de care se dispune luarea măsurii arestării preventive în lipsa acestuia, atunci când este dispărut, se află în străinătate sau se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată”. Dreptul la apărare al inculpatului este garantat în tot cursul procesului penal, fără a se face distincție între situația în care învinuitul sau inculpatul este prezent sau, dimpotrivă, lipsește de la derularea procesului în toate fazele acestuia. Instanța apreciază că ar fi inoportun ca prezența apărătorului ales sau desemnat din oficiu să fie condiționată de prezența învinuitului sau inculpatului, în momentul dispunerii arestării, cu atât mai mult cu cât acesta, indiferent dacă este prezent sau absent, beneficiază de prezumția de nevinovăție.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 150 și art. 152 din Codul de procedură penală, în raport cu art. 24 din Constituție, este neîntemeiată. În motivarea

acestui punct de vedere se consideră că dispozițiile legale menționate, care reglementează în modul arătat condițiile în care poate fi luată măsura arestării preventive a inculpatului, nu sunt de natură a încălca dreptul inculpatului la apărare, atâta timp cât acesta beneficiază, din momentul în care se poate asigura prezența sa în cadrul procedurilor declanșate, de toate drepturile și garanțiile necesare desfășurării unui proces echitabil. Se mai arată că propunerea autorului excepției de neconstituționalitate, însușită și de instanță, de a se asigura prezența unui avocat la momentul în care se dispune luarea acestei măsuri este nu numai neîntemeiată, dar chiar excesivă, din moment ce măsura arestării preventive în lipsa inculpatului nu poate fi luată decât în situații excepționale, în care inculpatul fie din motive obiective (se află în străinătate ori este dispărut), fie intenționat (se sustrage de la urmărire sau judecată) nu poate fi prezent pentru a fi audiat. Potrivit punctului de vedere al Guvernului invocarea de către autorul excepției a Legii franceze din 8 februarie 1995 este irelevantă, această lege având un alt obiect de reglementare. Astfel, deși cuprinde dispoziții care au ca scop limitarea procedurii de judecată în absența inculpatului, această lege nu cuprinde dispoziții speciale în sensul celor invocate de autorul excepției, și anume că prezența unui apărător trebuie asigurată mai mult în procedurile care se desfășoară în lipsa inculpatului decât în cele efectuate în prezența acestuia. În schimb, Guvernul citează art. 131 din Codul de procedură penală francez, care prevede că, *„Dacă persoana se sustrage sau locuiește în afara teritoriului Republicii, judecătorul de instrucție, cu avizul procurorului, poate emite împotriva ei un mandat de arestare, dacă fapta atrage o pedeapsă cu închisoare corecțională sau o pedeapsă mai gravă”*, text fără nici o referire la obligativitatea prezenței unui avocat la acest moment. De asemenea, este menționat art. 294 din Codul de procedură penală italian, potrivit căruia, *„În cazul cercetărilor preliminare, judecătorul, dacă nu a dispus-o în cursul ședinței de confirmare a arestării sau reținerii suspectului, procedează la integrarea persoanei în stare de detenție preventivă imediat [...]”*, putându-se dispune, prin urmare, această măsură chiar fără audierea prealabilă a inculpatului.

În ceea ce privește susținerea referitoare la contrarietatea dispozițiilor criticate, în raport cu prevederile art. 24 din Constituție, referitoare la dreptul la apărare, în opinia Guvernului se arată că într-o accepțiune restrânsă dreptul la apărare constă în folosirea unui avocat, deci în dreptul la asistență juridică. Astfel înțeles, art. 24 din Constituție este reflectat în art. 171 alin. 1 din Codul de procedură penală, care prevede că învinuitul sau inculpatul are dreptul să fie asistat de apărător în tot cursul urmăririi penale și al judecării, iar organele judiciare sunt obligate să îi aducă la cunoștință acest drept. Legea prevede la art. 171 alin. 2 și 3 din Codul de procedură penală cazuri în care asistența juridică este obligatorie. Printre aceste cazuri nu figurează însă și dispunerea măsurii arestării preventive în lipsa inculpatului, deoarece lipsa de asistență juridică nu l-ar putea prejudicia câtă vreme la momentul punerii în executare a mandatului de executare audierea lui este obligatorie.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției îl constituie dispozițiile art. 150 și ale art. 152 din Codul de procedură penală, dispoziții care au următorul conținut:

— Art. 150: „Măsura arestării inculpatului poate fi luată numai după ascultarea acestuia de către procuror sau de către instanța de judecată, afară de cazul când inculpatul este dispărut, se află în străinătate, ori se sustrage de la urmărire sau de la judecată.

În cazul prevăzut în alineatul precedent, când mandatul a fost emis fără ascultarea inculpatului, acesta va fi ascultat imediat ce a fost prins ori s-a prezentat.”;

— Art. 152: „Când mandatul de arestare a fost emis după ascultarea inculpatului, procurorul sau președintele completului de judecată care a emis mandatul înmânează un exemplar al mandatului persoanei arestate, iar un alt exemplar îl trimite organului de poliție pentru a putea fi predat la locul de deținere o dată cu arestatul.

Când măsura arestării a fost dispusă în lipsa inculpatului potrivit art. 150, mandatul emis se înaintează în dublu exemplar organului de poliție, pentru executare.

Organul de poliție procedează la arestarea persoanei arătate în mandat, căreia îi predă un exemplar al mandatului și o conduce în fața organului judiciar care a emis mandatul.

Dacă mandatul de arestare a fost emis de procuror, acesta menționează pe mandat data prezentării inculpatului și procedează de îndată la ascultarea acestuia, după care dispune prin rezoluție asupra arestării inculpatului. Dacă între timp cauza a ajuns în fața instanței de judecată, procurorul va trimite pe arestat instanței.

Președintele instanței procedează la ascultarea inculpatului, iar dacă acesta ridică obiecții care necesită o rezolvare urgentă, fixează de îndată termen de judecată.”

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 150 și art. 152 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ioan Cenean în Dosarul nr. 4.759/2000 al Tribunalului Cluj — Secția penală.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 22 februarie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Autorul excepției de neconstituționalitate susține, în esență, că aceste prevederi sunt contrare dispozițiilor art. 24 din Constituție referitoare la dreptul la apărare, deoarece permit luarea măsurii arestării preventive a inculpatului în lipsa acestuia și fără ca, la dispunerea acestei măsuri, să fie prezent avocatul ales sau desemnat din oficiu.

Potrivit art. 24 din Constituție, „(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.”

Analizând aceste critici, Curtea constată că sunt neîntețmeiate. Din interpretarea sistematică a tuturor dispozițiilor procedurale conexe, cuprinse nu numai în art. 150 și 152, ci și în art. 137¹, 171 și 172 din Codul de procedură penală, Curtea constată că nu sunt încălcate dispozițiile constituționale referitoare la dreptul la apărare. Astfel, potrivit alin. 1 al art. 137¹ din Codul de procedură penală, „Persoanei reținute sau arestate i se aduc, de îndată, la cunoștință, motivele reținerii sau ale arestării. Învinuirea se aduce la cunoștința celui arestat, în cel mai scurt termen, în prezența unui avocat”. Mai mult decât atât, alin. 2 al aceluiași articol prevede că, atunci „Când se dispune arestarea preventivă a învinuitului sau inculpatului, procurorul sau instanța de judecată încunoștințează despre aceasta, în termen de 24 de ore, un membru al familiei acestuia ori o altă persoană pe care o desemnează învinuitul sau inculpatul, consemnându-se aceasta într-un proces verbal”. Totodată, prevederile art. 171 din Codul de procedură penală reglementează dreptul învinuitului sau inculpatului la asistență juridică în tot cursul urmăririi penale și al judecării, precum și cazurile în care aceasta este obligatorie.

În aceste condiții, Curtea constată că este nefondată susținerea autorului excepției, potrivit căreia luarea măsurii arestării învinuitului sau inculpatului dispărut, care se află în străinătate ori se sustrage de la urmărire sau de la judecată fără să fi fost ascultat, contravine dispozițiilor art. 24 din Constituție. Măsura arestării, luată în aceste situații, nu lezează în nici un fel dreptul învinuitului sau inculpatului la apărare, câtă vreme se bucură, la momentul punerii în executare a mandatului de arestare, de toate garanțiile procesuale pentru realizarea deplină a acestui drept.

Magistrat-asistent,
Mihai Paul Cotta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 61

27 februarie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Marioara Prodan	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Constantin Dumitrescu și Ecaterina Dumitrescu în Dosarul nr. 76/2000 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă și de contencios administrativ.

La apelul nominal se prezintă avocat Victor Diaconescu, pentru Yves Ferester, lipsind autorii excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul părții Yves Ferester solicită respingerea excepției, ca fiind neîntemeiată, considerând că, prin dispozițiile art. 25 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999, nu sunt încălcate prevederile constituționale cuprinse în art. 16 și nici cele cuprinse în art. 6 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece, potrivit art. 128 din Constituție, „*Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii*”, lăsându-se astfel în competența legiuitorului stabilirea căilor de atac. În acest caz, Guvernul, în temeiul prerogativelor prevăzute la art. 114 alin. (4) din Constituție, a considerat că urgența soluționării unor asemenea litigii, dintre proprietarii care și-au redobândit dreptul de proprietate și chiriașii care ocupă locuințele acestora, impune eliminarea căii de atac ordinare a apelului. Se mai arată că și în alte categorii de litigii legiuitorul nu a prevăzut această cale de atac, celeritatea soluționării cauzelor determinând asemenea procedură, spre exemplu în materia plângerii penale prealabile. De altfel, înșiși autorii excepției nu s-au prezentat spre a-și susține motivele pentru care consideră textul de lege criticat ca fiind neconstituțional, aceștia urmărind în realitate tergiversarea procesului. În final, întrucât dispozițiile legale criticate nu sunt contrare nici prevederilor Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, solicită respingerea excepției.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca fiind neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, considerând că dispozițiile legale criticate nu contravin principiului constituțional al egalității în drepturi a cetățenilor în fața legii și a autorităților publice. Textul de lege criticat este constituțional, deoarece, potrivit art. 125 alin. (3) și art. 128 din Constituție, căile de atac se stabilesc prin lege. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în mod similar și în alte cauze în care,

prin legislația statelor părți contractante, a fost exclusă calea de atac a apelului.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 3 mai 2000, pronunțată în Dosarul nr. 76/2000, **Tribunalul București — Secția a V-a civilă și de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe**, excepție ridicată de Constantin Dumitrescu și Ecaterina Dumitrescu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin în esență că dispozițiile legale menționate sunt neconstituționale deoarece „sentința nu poate fi atacată decât cu recurs, în condițiile art. 2 pct. 3 din Codul de procedură civilă, calea de atac a apelului prevăzută pentru alte litigii fiind exclusă”. Se consideră că, în acest mod, este încălcat principiul egalității în drepturi, prevăzut la art. 16 din Constituție, deoarece „principiul egalității în fața justiției semnifică faptul că toate persoanele au o vocație egală de a fi judecate de aceleași instanțe judecătorești, după aceleași reguli de procedură, fără nici o discriminare. Deci, fiecare dintre părți trebuie să se bucure de aceleași drepturi, dreptul la aceleași probe, la aceleași apărări, la aceleași căi de atac, deoarece orice dispoziție care ar pune pe una dintre părți în inferioritate de drept față de cealaltă este incompatibilă cu principiul constituțional al egalității și chiar cu ideea de justiție”. În acest sens autorii excepției fac referire și la încălcarea prevederilor art. 6 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, texte care consacră dreptul oricărei persoane la un proces echitabil, precum și asigurarea exercitării drepturilor și libertăților fundamentale fără nici un fel de discriminare.

Exprimându-și opinia asupra excepției, instanța de judecată consideră că reglementarea legală criticată pentru neconstituționalitate „este numai aparent echitabilă, deoarece excluderea căii de atac a apelului, în materia schimbului obligatoriu de locuință, prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999, ar atrage neconstituționalitatea normei”.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată întrucât atât art. 128 din Constituție, potrivit căruia „*Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii*”, cât și art. 125 alin. (3) din Constituție, conform căruia „*Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege*”, permit legiuitorului să

statueze în domeniul procedurii judecătorești și al căilor de atac. Se arată că rațiunea pentru care prin textul de lege criticat nu s-a mai prevăzut și calea de atac a apelului împotriva hotărârilor pronunțate de judecătoria, în materia schimbului obligatoriu de locuințe, a constat în necesitatea soluționării urgente a acestor cauze și asigurarea stabilității raporturilor juridice în acest domeniu. Se face referire, de către Guvern, și la jurisprudența Curții Constituționale care a subliniat, în mod constant, că „principiul egalității nu pretinde uniformitate, deci ca toate situațiile să fie tratate în același fel. Acest principiu al egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea, nu sunt excluse, ci, dimpotrivă, sunt admise soluții legislative diferite pentru situații diferite“.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Prin încheierea instanței de judecată, Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40 din 8 aprilie 1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 8 aprilie 1999), dispoziții care au următorul conținut: „*Litigiile dintre proprietari și chiriași, legate de schimbul obligatoriu de locuință, sunt de competența judecătorei în raza căreia se află imobilul. Hotărârea pronunțată de judecătoria poate fi atacată cu recurs. Hotărârea instanței de recurs este definitivă și irevocabilă.*“

Din examinarea conținutului criticii de neconstituționalitate, Curtea constată însă că, în realitate, autorii excepției au avut în vedere doar teza a doua a textului, care se referă numai la calea de atac a recursului, iar nu și la calea de atac a apelului.

Prevederile constituționale a căror încălcare este invocată sunt cele ale art. 16 alin. (1) și (2), care au următorul conținut: „(1) *Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

(2) *Nimeni nu este mai presus de lege.*“

Autorii excepției au mai invocat și încălcarea, prin dispozițiile legale criticate, a prevederilor art. 6 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Curtea constată însă că, în realitate, autorii excepției fac referire numai la pct. 1 al art. 6, aplicabil și în cazul proceselor civile, iar nu la art. 6 în întregul său. Potrivit art. 6 pct. 1, „*Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau*

a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.“

Art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale are următorul conținut: „*Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.*“

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 25 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 nu contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1), referitoare la egalitatea în drepturi a cetățenilor în fața legii și a autorităților publice. Dispozițiile ordonanței nu creează discriminări între cetățeni pe criterii de rasă, naționalitate, origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială, criterii ale egalității în drepturi prevăzute atât la art. 4 alin. (2) din Constituție, cât și la art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Norma cuprinsă în textul de lege criticat, potrivit căreia hotărârea judecătorei poate fi atacată numai cu recurs, este aplicabilă tuturor litigiilor care au ca obiect schimbul de locuință prevăzut de ordonanță, precum și tuturor părților din aceste litigii, în egală măsură. Totodată Curtea reține că egalitatea în drepturi nu împiedică stabilirea de către legiuitor a unor modalități diferite de îndreptare a hotărârilor judecătorești, în cazul unor litigii care, prin natura lor, sunt deosebite, ci, dimpotrivă, permite asemenea reglementări diferite. De altfel, jurisprudența Curții Constituționale, în deplin acord cu aceea a Curții Europene a Drepturilor Omului, a stabilit în mod constant că, în sensul Constituției, principiul egalității nu poate conduce la uniformitate, la negarea dreptului la diferență de tratament juridic în cazul unor situații diferite (de exemplu, Decizia Plenumului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, Decizia nr. 135 din 5 noiembrie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 17 decembrie 1996, Decizia nr. 20 din 2 februarie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 18 februarie 2000).

În același timp Curtea reține că, în conformitate cu prevederile art. 125 alin. (3) din Constituție, „*Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege*“, iar potrivit art. 128 din Constituție, „*Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii*“. Constituția lasă astfel la latitudinea legiuitorului stabilirea procedurii de judecată și a căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești. Or, în cazul la care se referă excepția de neconstituționalitate, eliminarea apelului dintre căile ordinare de atac a fost determinată de necesitatea soluționării urgente a cauzelor privind dreptul de folosință a imobilelor și a asigurării stabilității raporturilor juridice respective, fără a fi afectat vreun drept fundamental al părților implicate în proces. Așa fiind, Curtea constată că art. 25 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 nu contravine prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție și nici celor ale art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Referitor la critica de neconstituționalitate privind încălcarea art. 16 alin. (2) din Constituție, Curtea constată că și

aceasta este neîntemeiată. Ordonanța de urgență supusă controlului de constituționalitate nu conține dispoziții de natură să contravină acestei prevederi constituționale, potrivit căreia „*Nimeni nu este mai presus de lege*”, ci, dimpotrivă, fiind emisă de Guvern în baza delegării legislative, prevăzută la art. 114 alin. (4) din Constituție, cuprinde norme general obligatorii, cu putere de lege.

Curtea mai reține că indicarea art. 2 pct. 3 din Codul de procedură civilă, de către autorii excepției, ca temei al neconstituționalității art. 25 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999, este, în mod evident, lipsită de relevanță, deoarece neconstituționalitatea presupune incompatibilitatea textelor de lege în raport cu prevederile Constituției, iar nu cu prevederile unei alte legi.

Curtea constată, de asemenea, că textul de lege criticat nu contravine nici prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât nu conține dispoziții prin care să se aducă atingere dreptului oricărei persoane la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de

către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, ci, dimpotrivă, cu referire la termenul de soluționare, acesta este „*rezonabil*”, deci mai scurt decât în cazul altor litigii, în care legea a prevăzut și calea ordinară de atac a apelului. Pe de altă parte, textul art. 6 din convenție nu conține dispoziții privind căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești.

De altfel dispozițiile art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 au mai fost supuse controlului de constituționalitate, Curtea Constituțională pronunțând mai multe decizii prin care a respins excepțiile de neconstituționalitate având acest obiect, ca fiind nefondate (de exemplu, Decizia nr. 102 din 6 iunie 2000 și Decizia nr. 99 din 23 mai 2000, ambele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 21 august 2000). Soluția și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față, întrucât nu au intervenit elemente noi de natură să determine modificarea jurisprudenței Curții.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Constantin Dumitrescu și Ecaterina Dumitrescu în Dosarul nr. 76/2000 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă și de contencios administrativ.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 27 februarie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent
Marioara Prodan

ACTE ALE CAMEREI AUDITORILOR DIN ROMÂNIA

CAMERA AUDITORILOR DIN ROMÂNIA

HOTĂRÂRE

Consiliul Camerei Auditorilor din România, întrunit în ședința din data de 25 aprilie 2001 în baza prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar și ale Hotărârii Guvernului nr. 591/2000 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor din România, pentru organizarea examenului privind accesul la profesie, h o t ă r ă ș t e :

Art. 1. — Se aprobă modelul de cerere de înscriere la examenul de aptitudini profesionale organizat de Camera Auditorilor din România, prezentat în anexă.

Art. 2. — Accesul la examen se face numai în baza legitimației provizorii obținute ca urmare a înscrierii în Registrul provizoriu al membrilor Camerei Auditorilor din România.

Art. 3. — Quantumul tarifului de examinare este de 2.500.000 lei, care se achită în contul 2511010317-4,

deschis la Sucursala C.E.C. sectorul 5, Agenția Cotroceni București, pe numele Camerei Auditorilor din România.

Candidații care au participat la examenul din 15 octombrie 2000 și nu au fost admiși vor achita suma de 1.800.000 lei.

Art. 4. — Desfășurarea examenului va avea loc în ziua de sâmbătă, 2 iunie 2001, ora 10,00, în București, în clădirea Academiei de Studii Economice din Piața Romană.

Art. 5. — Înscrierile se fac la sediul Camerei Auditorilor nr. 12, etajul 5, camera 458 b, sectorul 5, până la data de din România, situat în municipiul București, Bd Libertății 25 mai 2001, personal sau prin delegat.

Președintele Camerei Auditorilor din România,
prof. univ. dr. **Florin Georgescu**

București, 25 aprilie 2001.
Nr. 4.

ANEXĂ

C E R E R E

de înscriere la examenul de aptitudini profesionale organizat de Camera Auditorilor din România

Subsemnatul(a), născut(ă) la data de în comuna (orașul), județul, cu domiciliul în localitatea, str. nr., bl., sc., et., ap., județul/sectorul, legitimat(ă) cu buletinul/carta de identitate/pașaportul¹⁾ seria nr., eliberat (ă) de la data de, Cod numeric personal (CNP), solicit înscrierea la examenul de aptitudini profesionale, organizat de Camera Auditorilor din România, în sesiunea din ziua de 2 iunie 2001, la sediul Academiei de Studii Economice București.

Precizez că sunt înscris(ă) în Registrul provizoriu al Camerei Auditorilor din România la nr.

am participat la sesiunea din 15 octombrie 2000 și achit taxa de înscriere în sumă de 1.800.000 lei;

nu am participat la sesiunea din 15 octombrie 2000 și achit taxa de înscriere în sumă de 2.500.000 lei.

Anexez copia de pe chitanța cu care am achitat taxa de înscriere la examen, în sumă de, precum și copia de pe documentul de identitate.

.....
(data)

.....
(semnătura)

Telefon — acasă:
— la serviciu:
— telefon mobil:

¹⁾ Datele din pașaport sunt necesare doar în cazul cetățenilor străini.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro